1.

Örf, çoğunluğun veya bir toplumun benimseyip alışkanlık hâline getirdiği iyi ve faydalı şeylerdir. Bir şeyin örf hâline gelmesi için dinin veya ortak aklın (akl-ı selim) o alışkanlığı iyi bulması gerekir. Dinî hükümlerin bir kısmında örf bir delil olarak kullanılmıştır. Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: “Müminlerin güzel gördüğü şey Allah katında da güzeldir.” (Ahmed b. Hanbel, C 1, s. 379.) İnsana ve topluma hitap eden İslam, örfe değer vermekle aslında insana ve insanların ortak aklına değer vermiştir. Bu sebeple hakkında nas olmayan birçok konuda örfe başvurulur. Ancak örfün değişimine bağlı olarak hükümler de değişiklik gösterebilir.
Buna göre aşağıdaki durumlardan hangisinde örfe başvurulması yanlıştır?

A) Boşanmalarda karar verilen nafaka miktarının tespitinde

B) İş sözleşmelerindeki belirsizliklerin açıklığa kavuşturulmasında

C) İşyeri çalışma şartları ve saatlerinin belirlenmesinde

D) Zekâtın dağıtılması konusunda hak sahiplerinin belirlenmesinde

E) Kiralık evin tadilatının kime ait olduğunun belirlenmesinde

2.

Muteber maslahatlar; Allah ve Resulü’nün hüküm koyarken fert ve toplum yararını dikkate alarak ortaya koyduğu maslahatlardır. Mülga maslahatlar; Allah ve Resulü’nün geçersiz saydığı maslahatlardır. Mürsel maslahatlar; Allah ve Resulü’nün geçerli veya geçersiz saydığına dair bir delil bulunmayan maslahatlardır.
Maslahat çeşitleri açısından bakıldığında hangisi muteber maslahat kapsamına girer?

A) Devlet bütçesi kamu giderlerini karşılamıyorsa ilave vergiler koymak

B) Yol güvenliği yoksa yolu kapatmak ve ulaşımı engellemek

C) Devletin okul yapmak için kişilerin özel mülkiyetini satın alması

D) Genel sağlığı korumak için aşı uygulamaları tedbirlerine başvurmak.

E) Vatan savunması için askerliği bir vatandaşlık görevi haline getirmek

3.

Aşağıdakilerden hangisi bütün fıkıh mezheplerinin üzerinde ittifak ettiği feri delillerden biridir?

A) Örf

B) Kıyas

C) Sedd-i Zerâî

D) İstihsan

E) İstishâb

4.

· “Rabbin sadece kendisine ibadet etmenizi ve anne babanıza iyilik yapmanızı emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırlarsa onlara “öf” bile deme, onları azarlama ve onlara güzel sözler söyle...” (İsrâ suresi, 23. ayet.)
· "Kime iyilik edeyim?" diye bir soru soran bir sahabiye; “Annene, annene, annene sonra babana sonra da yakın akrabana iyilik et.” (Müslim, Birr, 2.)
Hz. Peygamber’in sünnetini kaynak olması açısından dörde ayırabiliriz.
a- Sünnetin tebyin özelliği: Sünnetin Kur'an'ın manası kapalı hükümlerini açıklamasıdır.
b- Sünnetin teşri özelliği: Sünnetin Kur’an dışında müstakil olarak hüküm koymasıdır.
c- Sünnetin takyid ve tahsis özelliği: Sünnetin Kur’an’da yer alan genel hükümleri sınırlandırmasıdır.
d- Sünnetin tekid (pekiştirme) özelliği: Sünnetin Kur’an’da yer alan bir hükmü tekrarlayarak pekiştirmesidir.
Buna göre yukarıdaki ayet ve hadis arasındaki ilişki sünnetin hangi özelliğine örnektir?

A) Tebyin

B) Teşri

C) Tekid

D) Tahsis

E) Takyid

5.

I. Ruhsat, Yüce Allah'ın kulların mazeretlerini ve onların ihtiyaçlarını dikkate alarak koyduğu geçici hükümlerdir.
II. Ruhsat, genel olan azimet şeklindeki hükümleri yapmakta sıkıntı duyan mükellefi bu sıkıntıdan kurtarmak için konulan istisnalardır.
III. Ruhsat verilen hususlarda insan, azimet veya ruhsata göre amel etmekte serbesttir.
IV. Asli hüküm olması nedeniyle ruhsat verilen durumdaki kişinin azimet ile amel etmesi daha faziletli bir tutumdur.
V. Kişinin hayatı tehlikeye girecekse azimet ile amel etmesi mekruhtur, ruhsat ile amel etmesi ise müstehab olur.
Azimet ve ruhsatla ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

6.

Aşağıdaki ehliyeti kısıtlayan durumlardan hangisi diğerlerinden farklıdır?

A) Sarhoşluk

B) Sefahat

C) Cehalet

D) Unutma

E) Çocukluk

7.

Hanefilere göre Ef'al-i Mükellefin açısından aşağıdakilerden hangisinin hükmü diğerlerinden farklıdır?A) B) C) D)

A) Cuma namazı kılmak

B) Fıtır sadakası vermek

C) Kurban kesmek

D) Teşrik tekbirlerini getirmek:

E) Bayram namazı kılmak

8.

Ef'al-i Mükellefin açısından aşağıdakilerden hangisinin hükmü diğerlerinden farklıdır?

A) Cenaze namazı kılmak

B) Şahitlik yapmak

C) İnsanların ihtiyacı olan sanatları ve ilimleri öğrenmek

D) Hafızlık yapmak

E) Zekât vermek

9.

Vad'i hükümlerin teklifi hükümlerden farkı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Teklifi ve vad'i hükümler ef'al-i mükellefin içinde yer alır.

B) Vad'i hükümler mükellefin fiilleri, teklifi hükümler mükellefin ehliyeti ile alakalıdır.

C) Vad'i hükümler, hükümler arasındaki ilişkilerle, teklifi hükümler ise mükellefin fiilleri ile alakalıdır.

D) Teklifi hükümler mükellefin fiilleri, vad'i hükümler mükellefin ehliyeti ile alakalıdır.

E) Teklifi hükümler vadi hükümlerin arasındaki ilişkiler, vadi hükümler mükellefin fiilleri ile ilişkilidir.

10.

İslam dininde temel hükümleri koyma yetkisi kime aittir?

A) Sadece Allah'a

B) Sadece Hz. Peygambere (s.a.v)

C) Allah'a (c.c) ve Hz. Peygambere (s.a.v).

D) Allah'a (c.c), Hz. Peygambere (s.a.v) ve sahabeye

E) Allah'a (c.c), Hz. Peygambere (s.a.v), sahabeye ve âlimlere

11.

Eda ehliyeti ise bazı durumlarda kısıtlanabilir ve bazen de tamamen ortadan kalkabilir. Eda ehliyetini kısıtlayan veya ortadan kaldıran durumlara ehliyet arızaları denir. Meydana gelmesi insanın iradesi dışında olan ehliyet arızalarına semavi arızalar adı verilir. **Buna göre aşağıdakilerden hangisi semavi arızalardan biri değildir?**

A) Çocukluk

B) Cahillik

C) Uyku veya unutma

D) Akıl hastalığı veya ölümle sonuçlanan hastalık

E) Bayılma veya bunama

12.

I. Temyiz dönemi yedi yaşından büluğ dönemine kadarki zamanı kapsar. Çünkü temyiz gücü, akıl ve büluğ ile oluşur.
II. Temyiz döneminde bazı mükellefiyetler ve haklar bakımından çocuk eksik sayılır. Örneğin dokuz yaşındaki bir çocuk tek başına ve kendi iradesiyle ticaret yapamaz.
III. Mümeyyiz çocuklar, yedi yaşından büluğ çağına kadar kanuni temsilcisi olan velilerinin kontrolü ve gözetimi altındadır.
IV. Mümeyyiz çocukların yaptıkları işlemler üç kısma ayrılır: Başkasına bağış yapma gibi tamamen zararlarına sayılan işlemleri geçersizdir. Bağış kabul etme gibi tamamen yararlarına olan tasarrufları geçerlidir. Alışveriş gibi yarar ve zarar ihtimali olan işlemler ise velilerinin onayına bağlıdır. Veli onaylarsa geçerli, onaylamazsa geçersizdir.
V. Temyiz dönemindeki çocuklar namaz, oruç gibi hükümlerle dinen yükümlüdür. İşledikleri suçlardan bedenen ve maddi yönden sorumludurlar.
Temyiz dönemiyle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) I

B) II

C) II

D) IV

E) V

13.

Eda ehliyetinin dönemleri için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Cenin Dönemi: Eksik de olsa eda ehliyeti yoktur.

B) Temyiz Öncesi Dönem: Eksik de olsa eda ehliyeti vardır.

C) Temyiz Dönemi: Eksik de olsa eda ehliyeti vardır.

D) Büluğ Dönemi: Tam eda ehliyeti vardır.

E) Rüşt Dönemi: Tam eda ehliyeti vardır.

14.

Kişinin vücup ehliyetine sahip olabilmesi için aşağıdaki şartlardan hangisini taşıması yeterlidir?

A) Anne karnında da olsa var olması

B) Doğmuş olması

C) Temyiz çağına ulaşmış olması

D) Ergenlik çağına ulaşmış olması

E) Akıl sahibi olması

15.

Aşağıdakilerden hangisi kişinin dinin emir ve yasaklarından sorumlu tutulmasını sağlayan eda şartlarından biri değildir?

A) Ergenlik çağına ulaşmış olmak

B) Ergenlik çağına ulaşmış olmak

C) Temyiz çağına ulaşmış olmak

D) Sorumlu olduğu konuyu bilmek

E) İlkokul mezunu olmak

16.

Bir Müslümanın dinin emir ve yükümlülüklerini yerine getirebilecek durumda olmasını ifade eden fıkhi kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kudret

B) İstitaat

C) Ehliyet

D) Emanet

E) Liyakat